

۲۰۳۹۲۳۵

به نام خداوند بخشنده مهربان

۱۰۰ سال بسکتبال

«ویراست دوم»

افشین رضاپور

نشر آونگ

سرشناسه	رضا پور، افشین، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	۱۰۰ سال بسکتبال / افشین رضا پور.
وضعیت ویراست	ویراست ۲.
مشخصات نشر	تهران: آونگ، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	۳۵۹ ص.: مصور، جدول.
شابک	ISBN 978-600-7949-14-6
وضعیت فهرست نویسی	فیا.
یادداشت	ویراست اول کتاب حاضر با عنوان ۱۰۰ سال بسکتبال: برش هایی از تاریخ اجتماعی بسکتبال ایران، یادها و خاطره ها، با نگاهی به سیر تاریخی بسکتبال ایران به چاپ رسیده است.
یادداشت	کتابنامه.
عنوان دیگر	۱۰۰ سال بسکتبال: برش هایی از تاریخ اجتماعی بسکتبال ایران، یادها و خاطره ها، با نگاهی به سیر تاریخی بسکتبال جهان.
عنوان گسترده	۱۰۰ سال بسکتبال.
موضوع	Basketball--Iran--History تاریخ -- ایران --
موضوع	Basketball--History تاریخ -- بسکتبال --
موضوع	Basketball teams تیم ها -- بسکتبال --
موضوع	Basketball for girls بسکتبال برای دختران --
موضوع	Basketball--Social aspects جنبه های اجتماعی -- بسکتبال --
رده بندی کنگره	GVA۸۵/۷۲ ۱۳۹۸
رده بندی دیویی	۷۲۶/۱۳۰۶
شماره کتابشناسی ملی	۷۳۴۴۸۰

تهران - سه راه طالقانی، خیابان خواجه نصیر طوسی، خیابان شهید محمدعلی مفتح
 پلاک ۷۹ طبقه دوم • تلفن ۴-۷۷۵۲۵۶۸۲ • فاکس ۷۷۶۳۲۷۰۹
 وبگاه • www.elmoharekat.com • ایمیل nashre.avang@gmail.com

۱۰۰ سال بسکتبال (ویراست دوم)

افشین رضا پور

حروف نگار و صفحه آرا: رنیا شاهوردیان

عکس ها: اشکان مهریار

نشر آونگ

چاپ اول، ۱۳۹۸، تعداد ۱۰۰۰ نسخه

«همه حقوق برای مؤلف محفوظ است»

قیمت ۵۰۰۰۰ تومان

شابک ۶-۱۴-۷۹۴۹-۶۰۰-۹۷۸ ISBN: 978-600-7949-14-6

فهرست مطالب

۷	یادداشت نویسنده
۱۰	پیام رئیس فدراسیون بسکتبال
۱۱	پیشگفتار
۱۵	سرآغاز بازی با وپ
۱۷	— وریس مدرن
۲۰	— ایده قرون وسطایی
۲۲	— رؤیای امروز

بخش اول : تأملی تاریخی

۲۹	فصل ۱: از عهد ناصری تا المپیک
۳۴	— رونق بسکتبال در جامعه ایرانی
۳۶	— بسکتبال در المپیک
۳۸	— پرتاب ایران در ارتفاع سبد
۴۱	فصل ۲: دوران تحول
۴۵	— یک دهه با «کمال» افتخار
۴۸	— سه تفنگدار
۴۸	— بسکتبالیست هنرمند
۵۱	— داستان هارلم
۵۲	— ورود دانشگاه به زمین بازی
۵۳	— شکوفایی در شهرستان‌ها
۵۴	— رقابت شمالی‌ها
۵۶	— بسکتبال در خوزستان
۵۷	— پدیده آبادانی‌شنا و بسکتبال
۵۹	— از ورزش تا ترور
۶۳	— بسکتبال دو قطبی
۶۶	— سفر به سوربن و حادثه تلخ سال ۱۳۳۶

۶۷	مشهد میزبان نسل نو
۶۸	پرورش استعداد در مدرسه حاجی قوام
۶۹	بسکتبال تبریز خیلی پیش تر از این ها
۷۱	آغاز رقابت های اروپا
۷۲	پیدایش NBA
۷۲	آسیا درگیر جنگ
۷۳	غیبت بلای جان پیشرفت
۷۵	فصل ۳: بسکتبال، مقبولیت اجتماعی
۷۵	از باز در سیلان تا درخشش مقابل چکسلواکی
۷۶	در می شن بسکتبال
۸۰	اسطوره ها
۸۲	قهرمانی با قای سرش را از محبت
۸۳	یک استاد رهنما
۸۵	نسل ماندگار
۸۶	چالش های جدید
۸۷	بسکتبال جهان در آن دوران
۸۹	فصل ۴: بازبودن دنیا
۹۲	سال بازی های آسیایی
۹۵	سال سازندگی
۹۶	مینی بسکتبال
۹۶	سبد و رویای بچه ها
۹۸	حادثه جام عمران
۹۹	اسلحه مخفی
۱۰۱	به سوی حرفه ای سازی
۱۰۴	قطب تازه بسکتبال
۱۰۶	پایتخت بسکتبال ایران
۱۰۷	موج نو باراه آهن
۱۰۸	کارهای آکادمیک در بسکتبال
۱۰۹	اولین بازیکن بالای ۲ متر
۱۱۰	دستمزدهای کلان
۱۱۱	ارامنه ایران در بسکتبال
۱۱۳	تحولات آسیایی ها

۱۱۴	نقره‌ای که در مونیخ ماند
۱۱۵	فصل ۵: نقطه، سرخط
۱۱۵	پیروزی بزرگ
۱۱۷	طرح‌های جدید در ورزش
۱۲۴	فترت طولانی
۱۲۶	ایده ورزش و ملت‌ها
۱۲۷	تحولات جهانی بسکتبال بعد از انقلاب
۱۲۹	بلوک شرق در NBA
۱۳۰	تیم ریایی
۱۳۰	زائر آمرزها
۱۳۱	تحولات دهه ۹۰ میلادی
۱۳۲	بازگشت پایگاه‌ها بسکتبال ایران
۱۳۲	دورخیز بسکتبال اصناف ادوب آهن
۱۳۴	ایران در غرب آسیا
۲۳۷	فصل ۶: دوران طلایی
۱۳۸	نسل طلایی
۱۴۰	تهران پایگاه قهرمانان
۱۴۳	از دست دادن فرصت جهانی
۱۴۴	افتخاری بعد از ۵۵ سال
۱۴۵	اسکار بسکتبال
۱۴۵	ادامه درخشش
۱۴۶	فرایند توسعه و سال‌های بردمحوری
۱۵۶	قهرمانی جهان
۱۵۷	آسیا همچنان در جامی زند
۱۵۹	درآمد بسکتبال
۱۶۱	آغاز کار با مربیان ایرانی
۱۶۹	پشتوانه‌سازی
۱۷۰	به یاد رفتگان
۱۷۱	بسکتبال و سینما

بخش دوم: زنان، رسانه و تحولات بسکتبال

۱۷۷	فصل ۷: تولد ستاره در مدارس
۱۷۹	— اقتدار دختران بسکتبال تهران
۱۸۲	— سفر به شرق دور
۱۸۸	— دختران بسکتبال بعد از انقلاب
۲۰۲	— دوران جدید
۲۰۵	— حضور دوباره ایران
۲۱۳	فصل ۸: اثرات بین‌المللی بسکتبال
۲۱۵	— یک ۲۱۸ سانتیمتری تاریخ
۲۱۸	— تلخ و شیرین‌های کاپیتان
۲۲۰	— سلطان اسلم یک
۲۲۱	— پلنگ بسکتبال آسیا
۲۲۲	— دورگه‌ها
۲۲۷	فصل ۹: فعالیت‌های رسانه‌ای در بسکتبال
۲۲۸	— روزنامه‌ها، مجلات، تلویزیون، رادیو، اینترنت
۲۳۱	— بسکتبال در نشریات ایران
۲۳۹	فصل ۱۰: بسکتبال سه نفره
۲۴۱	— کاتالیزور ۳ نفره

بخش سوم: عناوین، افتخارات و مدال‌ها

۲۴۹	فصل ۱۱: سابقه باشگاه‌های ایرانی در بسکتبال آسیا
۲۴۹	— مهران پرافتخارترین تیم
۲۵۶	— شهرها و بسکتبال
۲۹۸	— داوران بسکتبال ایران در آسیا
۳۰۵	— بسکتبال با ویلچر
۳۰۷	— جمع‌بندی

بخش چهارم: آن روزها به روایت تصویر

۳۵۱	دوباره نویسنده
-----	----------------

یادداشت نویسنده

کتاب ۱۵۵ سال بسکتبال، با مروری کوتاه و مطالعه‌ای بر سیر تاریخی بازی در تاریخ مردم‌شناسی آغاز می‌شود که در آن به اهمیت «بازی با توپ» در کتاب «مردم‌شناسی ورزش» اثر کنندال بلانچارد اشاره شده است. اطلاعات تاریخی با مشاهده آثار ماقبل تاریخی بازی، ما را با نکاتی که در فصل‌های بعدی این کتاب درباره ابداع بسکتبال از نظر می‌گذرد، آشنا تر می‌کند. بازی‌هایی که اغلب هویتی آیین‌گونه هستند و در کتاب‌های متعدد بسکتبال تاکنون، در خصوص ابداع بسکتبال و الهام گرفتن از این بازی، در بیدار آوردن بازی مدرن سخن رفته است. بنا به نوشته بلانچارد، آیین‌ها بعدی از فرهنگ هستند و می‌توان آن‌ها را وجهی نمادین از فعالیت‌های اجتماعی دانست که ماهیت مهارتی ندارند. تعدادی از آیین‌ها در قالب بازی‌های گروهی درآمدند و نام‌هایی روی آنها گذاشته شد که از ماقبل تاریخ تا کنون برای ما آشنا هستند. بازی‌هایی که از دیرباز بسکتبالیست‌ها با نام آنها در مقدمه بسیاری از کتاب‌ها آشنا شدند و معمولاً با نام‌هایی مثل «پوک تا پوک» در میان اولمپک‌های مکزیک، یا (پاتو) در میان گاه‌داران آرژانتینی و (اولا مالیتزلی) در قبایل آرتک‌های مکزیک، همراه است که در قبایل آمریکای مکزیک، متداول بود.

«در این بازی باید بازیکنان توپی را وارد یک حلقه سخی می‌کردند».

همان‌گونه که در صفحات بعدی این کتاب به آن اشاره شده است، ورزش در میان مردمان اولیه تاریخ، دارای معانی بسیاری بوده است. اما تعداد زیادی از محققان قرن بیستم هرگز کلمه ورزش را به صورت منفرد تعریف نمی‌کنند. بنابر دیدگاه این افراد همان‌گونه که تکامل، سیاسی و یا تکنولوژیک وجود دارد، تکامل ورزشی نیز وجود دارد و این تکامل در ورزش از اواخر قرن نوزدهم با ابداع ورزش‌های مدرن و رقابتی پدید آمد.

با ابداع بسکتبال توسط جیمز نای اسمیت^۱، مفاهیم مختلفی از مراسم آیینی ماقبل تاریخی تداعی می‌شود که منشأ آنها از «بازی با توپ» در قبایل آمریکای میانه است. در بررسی بسکتبال، پیدایش و سیر پیشرفت این ورزش در جهان، آنچه برای ما اهمیت دارد جایگاه بسکتبال در میان